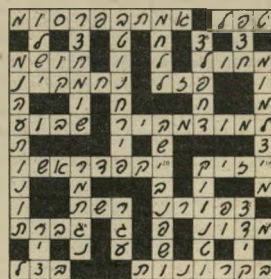

מאוזן:

- הנביא לא קפץ את ידו (3)
- העוף גמע את מנת-היסורים עד תומה (6,3)
- כבר שכחנו עד כמה השר שופע (4)
- בפסה ישות פריים של הצמחים שגשרו בעת הקציר (4)
- נראו טוב יותר ליד השעון והסראיה (3)

פתרון תשבצות 2531

- בעלי המאה הם גם בעלי הדעה שלך? (6)
- ברגיל אין מוחין על הומר טוב המופיע בשבועון (5,3)
- הכהן לא ויתר אף לא על אחד משמותיו (4)
- גש אלי! שאג המורה, והתלמיד חור על הפלא (4)
- הסוד הגדול טמון ביתר עוצמה (3,5)
- מי אמר שענקים נראים כמלאכים (5)
- הסופר שלם את המס (3)
- אמא תקבל את התאר? (4)
- מיוודענו נשתחררה מנכסיה (4)
- שנקבל את מפת הארץ? לא בא בחשבון! (2,2)
- גאון היה כאן לפני פרץ (3)

מאונך:

- מה עשה השור בחררון הקטן? (3)
- הגיבור רולה את פניו של צ'פלין (4)

- זה מה שהיה אומר ביאליק על הספינה הטובעת? (4,2,2) אנחנו היינו נוהגים אחרת (4,4)
- שומעים את ניסורי סכין הגלבים מבין הצלילים (6)
- הפלח ייבא חמורים ללוחמה (4)
- איך הצבועה העיוזה? (5)
- מספיק לומר כאן, אבל בלונריו זה משהו אחר (7)
- דוקר, פחד! (2)
- נראו כחשים תודה על הדברים היפים (4, 5)
- הירא בוודאי לא יסכים לנגן ברביעיית-מיתרים (4, 4)
- הסוד שלה: השתתפה בהו כלכותיה בארץ השה ובשפתו (2,4)
- נדבה עם תמורה (5)
- חתיכה עם נשמה (4)
- השכלה גבוהה על גבעה (2)
- אות שצריך לעבור לגור (3)
- נראה כפן נוסף של קנטוס המסוך (3)

אביגיל ינאי

לא מגיע לי משהו

בבתים של מישפחת דיין, לוריא, זינדר, רב יוסף, בכור-שלום שיטריה, כולם שכנים שלנו.

מה ראית שם?

אוכל.
● היית רעב?
רעב, רעב! אכלנו חוביזות. תמיד המפא"ניקים הסתדרו.

באיזה שהוא מקום היה לי כיף להיות מקופח. גם כשכיתר ירושלים הפסידה, כמו כל האוהדים הייתי צועק, בגול הראשון שהשופט אשם, בשני שמפא"י אשמה, ובשלישי שדופקים את החרותניקים.

● אתה שונא מפא"ניקים?
שנאתי אותם כגוף, אבל יותר את אחדות-העבודה, את ההתנשאות הרוחנית של יגאל אלון, חיים חפר, דור הפלמ"ח, כשבגרת, הבנתי שבך-גוריון לא היה השטן בהתגלמותו, ובגין לא האלוהים בהתגלמותו. גיבשתי ריעות עצמאיות.

רבר אחד השאיר אותי וישאיר אותי חרותניק — אין לי כל ריגשי-נחיתות על זכותנו המלאה על ארץ-ישראל, לא כי אברהם אבינו קבור בה ולא בגלל זה שהכותל נמצא בה, אלא משום שעם כלי מדינה אין לו זכות קיום.

יש פה מאבק בין שני עמים צורקים, שאינם יכולים להתפשר על התיקווה. תיקוותו של עם אחד היא גורלו הנוחץ של העם השני. אני לא רוצה להיכנס לקלישאה שיש להם ארצות אחרות. זכותם לגור בבית שלהם ואין לי זכות לומר להם ללכת, אבל אין לי לאן ללכת. הציונות היא תנועה מתנחלת, בין שמדובר בסכיון או בחברון.

לחיים ולמוות?

זו שאלת חיים ומוות של עם ישראל.

בלי פשרות!

אין פשרות.

אולי חצי-חצי?

אין חצי-חצי. זה טניס ובוקס.

אז איך בדיוק אתה מכבד את זכותם?

מי שמכיר אותי יודע שאני הומניסט — לא במובן האינסטינטי, כי אני יודע להרוג כשרוצים להרוג אותי — וכי לא שוכן כהנא, למרות שלכל יהודי ציוני יש בראש כהנא קטן. אני אהיה מוכן להרוג יהודי שירצה בדם קר ערבי, רק על היותו ערבי, ואינני חושב שיש יהודי אחד שמתר לו, בגלל מוצאו. לדכא פרט בגלל מוצאו. הייתי בין היחידים שהצביעו בחרות נגד לתת לכהנא רשות להיבחר לכנסת. יחד עם זאת לא היו לי פיקפוקים שיש, לפי אותן סיבות, לפסול את הרשימה המתקדמת.

אין לי כל ריגשי-נחיתות על כך שאני מוכן להרוג ערבים שרוצים להרוג אותי, והליברליות שלי, הבלתי-מתפשרת, על מתן זכות לכל אחד להביע את דעתו, מסתיימת כשאני יודע שאני מאפשר למישהו לפעול בדרך חוקית כדי להשמיד אותי. גם לי קוראים "הדינפוש בחרות ולא אתפשר על ריעותי האישיות, אבל הלאומיות והלאומנות שלי בכל הקשור לזכות הקיום של עם ישראל בארץ-ישראל אינה ניתנת לפשרות או לסדקים. אינני מוכן לתת למישהו צ'אנס רק כדי להוכיח כמה צדקתי, כי לא יהיה עם מי לעשות אחר-כך סיכום דיין.

למה אתם, קוראי וכותבי העולם הזה לא יכולים, כיהודים, להיות קוסמופוליטיים? שכן, אם תרצו או לא תרצו, אתם בני העם הזה, שעדיין נלחם על חייו. ממאמרים של אורי אבנרי למרתי שגם המדינה הצלבנית לא הצליחה לחיות יותר מתקופה מוגבלת בארץ-ישראל. אני רק לא מסכים להשלכות של הניתוח ההיסטורי על עתידנו כאן, שכן לצלבנים לא היתה אמונה בלתי-מתפשרת שהארץ הוו שלהם.

אני לא מתפשר על ארץ-ישראל כי אני פרמאטי, ולא כי אני חרותניק סתם. אם הייתי מאמין ששעם הפלסטיני אינו כלי במישחק כלל עולמי בין-ערבי או איוורי, הייתי אולי יכול להבין לפחות את טענותיהם של חבריי, תומכי העולם הזה.

(המשך מעמוד 29)

אני ידעתי על אצ"ל, גם הייתי משמש כבלדר.

בגיל 6 היית משמש כבלדר?

בזמן המנדט הילדים היו יותר בוגרים. אני למרתי בגימנסיה רחביה, הייתי בין החרותניקים היחידים בתוך ים של מפא"י.

איך היתה ההרגשה?

הייתי גאה בזה. בגיל 9 וחצי אמרתי שאלמד מישפטים כדי להיות התובע במישפט כן-גוריון על רצח אנשי אלטלנה. כתלמיד רחביה הלכתי לצופים. כמובן, עד שעברתי קורס מדריכים, ואז פניתי להדריך במעוז ביתר. נוצרה אנומאליה — התכרם כרחביה והפעילות במעוזי-ביתר. בסופו של דבר סולקתי מהצופים. בגלל פעילותי בתנועת-ביתר.

הייתם מקורבים למישהי פחות רוזווינסטיות אחרות?

כן, מוני אלטמן היה שכן שלי. גם דן מרידור, שהיה צעיר יותר וסבל פחות, כי אחר-כך היו יותר סובלנים. גרנו בית מול בית — מרידור, אלטמן וריבלין.

גדלתם ביהוד?

כן. דרך אגב, גם עמוס עוז היה שותף ללחצים האנטי-פאשיסטיים של גימנסיה רחביה. בהיותו נכדו של הפרופסור יוסף קלאוזנר.

תמיד נהיית להיות במיעוט. גם כשישבתי בקפה טעמון או אצל סור-אמללו. והייתי רותח מועם כשהיו אומרים לי: "אתה חרותניק, אבל סימפאטי". תמיד טענתי שאני סימפאטי כי אני חרותניק. עמדותי בכבוד כפרוץ פרץ השמאל החדש, שרבים היו והינם חבריי ושותפיי למסיכות חברתיות והשתוללויות אינטלקטואליות. תמיד הייתי אומר להם: "אני מוכן בוויכוחים לא להיות צודק, ולבלד שלא אצטרך להוכיח כמה צדקתי".

בדרך כלל הנוער מורד בהורים. ואילו אצלכם הנוער הולך אחרי ההורים.

כן, כנראה שהדרך שלנו נכונה. כשצעקנו "שתי גרות לירדן", נתנו לגיטימציה לאייהסכמה לתוכנית החלוקה בשנת 1948. שנת ההודמנות 1967, שבה הכריז חוסיין מילחמה עלינו באופן חד-צדדי, איפשרה לנו, כלי התלבטות או רגש נחיתות לאומי, לומר כי ארץ-ישראל שוחררה. אין לנו בעיות של משא-כובשים במרכאות. אנחנו בעלי-הבית בארץ הזאת, היא שלנו, היתה לנו ותהיה שלנו.

ועדיין תמוהה העובדה שבמפא"י, מלבד אולי עוזי ברעם, אין בנוישיש בפקיעות מופלגות. ובחרות זה שכיח.

התודעה הפוליטית אצל דור הבנים דומיננטית.

בבית דיברו כל הזמן על פוליטיקה?

אני הייתי מדבר, כמקופחים ונרדפים פוליטית. כשאבא שלי, שהיה אריריות, נסע לאמריקה, כן-גוריון נתן הוראה שלא יתנו לו להרצות במיסגרת רשמית. ככנים לאנשי אצ"ל, שלא נתנו להם להתקדם במסלול הממשלתי. היינו בהכרח שותפים למאבקים ולמאווים הפוליטיים של הורינו. בהכרח, כל אחד מאיתנו הפך משחר נעוריו למפיץ רעיונות התנועה וללוחם על עקרונותיה, שהיו בלתי-מקובלים וגם מטרה ללצע ולקלקלם בעיני הרוב ששלט בארץ.

היו לועגים לכם בבית?

הספר? בודאי. לא צחקו, היו מתנכלים. ההורים של כולם היו שגרירים ומנכ"לים ויושבי-ראש הסוכנות ושרים ונשיאים ובעלי-מיפעלים ואוכלים מהעוגה ופטרונים.

קינאת בהם?

בזמן המצור, כשהיה רעב בירושלים, צעקתי פעם בבית: "אם היינו במפא"י היו לנו גם עגבניות ולא רק חוביזות" שכן לפעמים ביקרתי